

# **Nieuwsbrief SIHO januari 2011**

## **Het SIHO**

### **Portretten van studenten**

Vorig academiejaar lieten 7 studenten met een functiebeperking zich portretteren. Dit leverde heel mooi materiaal op: een boek, een dvd, een website, een poster, ... Elk portret brengt de ervaring van de studenten in beeld.

Dit jaar creëerden een aantal studenten in opdracht van het SIHO een tool om met deze portretten aan de slag te gaan. Bedoeling van deze tool is om, aan de hand van de portretten, een beeld te geven van studenten met een functiebeperking in het hoger onderwijs. Het publiek voor deze tool is iedereen die in hoger onderwijs werkt, studeert of een interesse heeft in studeren met ondersteuning.

Deze tool heeft de vorm van een koffer. Mensen worden aan het denken gezet rond het verhaal van de studenten. De tool laat hen naar de portretten kijken, stelt hen vragen, verrast hen, daagt hen uit. De tool kan zowel individueel als in groep gebruikt worden.

Binnenkort is deze tool met portretten beschikbaar.

Wil je meer weten? Neem dan contact op met het SIHO via

E-mail: [Info@siho.be](mailto:Info@siho.be)

Telefoon: 0473/59 09 72

## **Iedereen leert...**

### ***Een concreet voorbeeld van inclusie in het hoger onderwijs.***

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar telkens een concreet verhaal van inclusie in het hoger onderwijs aan bod komt. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers, ze tonen aan dat inclusie in het hoger onderwijs een reële optie is. Ken jij als student, docent, ouder, onderzoeker... zelf een inclusieverhaal. Aarzel dan niet om het te mailen naar [info@siho.be](mailto:info@siho.be).

In deze editie:

## Iedereen leerkracht

Ben jij de leerkracht van morgen?

Het Vlaamse onderwijs heeft nood aan nieuwe enthousiaste leerkrachten van alle kleuren, soorten en maten. Het is immer uiterst belangrijk dat de lerarenkorpsen even divers zijn als onze samenleving. Zo kunnen leerkrachten van elkaar leren en goed zorgen voor elke leerling of student. Op de website van het Leerkrachten van Morgen (LVM) – team ([www.iedereenleerkracht.be](http://www.iedereenleerkracht.be)) vind je heel wat goede voorbeelden van een grote diversiteit aan mensen uit de praktijk. Bovendien vind je er handige tips en tricks om aan de slag te gaan.

Het SIHO had een gesprek met twee studenten met een functiebeperking die de lerarenopleiding volgen. Annick en Inge maken ook deel uit van het LVM-team. Binnenkort vind je hun verhaal bij de goede voorbeelden op [www.siho.be](http://www.siho.be).

## Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal ideeën en ervaringen rond inclusief hoger onderwijs uit te wisselen.

Het project **ExchangeAbility**

Studenten met een functiebeperking maken amper gebruik van het Erasmus uitwisselingsprogramma. Deze vaststelling ligt aan de basis ExchangeAbility, een project waarmee UNICA [www.unica-network.eu](http://www.unica-network.eu) (netwerk van universiteiten van de Europese hoofdsteden), ESN [www.esn.org](http://www.esn.org) (European Student Network) en vijf universiteiten en hogescholen uit Brussel, Tallinn, Nicosia, Boedapest en Bratislava willen sensibiliseren rond deze thematiek.

Delegaties samengesteld rondom 3 studenten met een functiebeperking uit iedere instelling zullen de partners bezoeken om zo het thema onder de aandacht te brengen, te bespreken en obstakels in kaart te brengen.

Op 15 en 16 februari bezoekt een delegatie uit Nicosia (Cyprus) de Erasmushogeschool in Brussel. De bezoekers krijgen uitgebreid de kans om hun ervaringen te delen met Belgische studenten tijdens een bezoek aan een van de campussen, een uitstap naar het Europees parlement en een workshop. Ze zullen aan de lijve te ondervinden hoe zo'n mobiliteit verloopt en worden ook ondergedompeld in de wereld van de Erasmusstudenten die in Brussel verblijven door deel te nemen aan de sociale activiteiten.

In mei brengt de Brusselse delegatie op haar beurt een bezoek aan Tallinn.

Twee studenten van Erasmushogeschool, departement RITS, reizen af naar de vijf steden, zorgen voor een filmverslag en maken telkens een korte film rond de thematiek. Deze films zullen nadien gebruikt worden om universiteiten en hogescholen te sensibiliseren.

## In beeld

Minister Pascal Smet beschrijft in zijn beleidsnota 'Gelijke Kansen 2009-2014' het belang van een goede beeldvorming van mensen met een beperking. Een niet-stereotype beeldvorming is volgens hem fundamenteel in het realiseren van de juiste ingesteldheid voor gelijke kansen en inclusie.

Voor hoger onderwijs betekent dit dat een student met een functiebeperking in de eerste plaats als student gezien moet worden. De beperking is slechts één van de vele kenmerken van die student.

In deze nieuwsbrief: **A job for all of us**

"Het tegengaan van discriminatie is een taak van iedereen". Dit is de boodschap die Amnesty International Ierland wil geven. Regelmatig krijgen mensen met geestelijke gezondheidsproblemen te maken met vooroordelen en discriminatie op allerlei vlakken. In dit filmpje kan je de ervaringen van vier mensen bekijken.

Het filmpje is een realisatie van 'Amnesty International Ierland' (<http://www.amnesty.ie/mentalhealth>) en 'see change – the national mental health stigma reduction partnership' (<http://www.seechange.ie/>).

## Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief wordt een bron (boek, artikel, onderzoek...) op de voorgrond geplaatst. Deze maand:

**Would you recognize universal design for learning if you saw it? Ten propositions for new directions for the second decade of UDL (D.L. Edyburn)**

In dit artikel wordt eerst beknopt de historische ontwikkeling van Universal Design for Learning (UDL) beschreven. In de late jaren 1990 was er in de Verenigde Staten interesse voor inclusie. Eerst bekeek men hoe studenten met beperkingen fysiek toegang kunnen krijgen tot algemeen onderwijs. Daarna ging men zich verdiepen in hoe het curriculum tegemoet kan komen aan de noden van alle studenten. Deze onderwerpen werden de focus van het werk van CAST. [www.cast.org](http://www.cast.org).

Nu UDL aan een volgend decennium begint, vindt de schrijver van dit artikel dat er een aantal ontwikkelingsmijlpalen moeten worden vooropgesteld. Hij lijst hiervoor een aantal voorstellen op:

- 1) UDL is fundamenteel verschillend van Universal Design (UD) in de architectuur. De essentie van UDL ligt eerder in het veld van instructional design dan in de architectuur. UDL helpt ons om de waarde van technologie te verstaan om toegang te verlenen en engagement te creëren in het leerproces.
- 2) UDL gaat fundamenteel over het proactief waarderen van diversiteit. UDL is meer dan enkel het integreren van de laatste technologische tools in het curriculum. UDL ontwerpers

moeten focussen op het ontwikkelen van producten die tegemoet komen aan toegankelijkheid en noden van alle individuen.

- 3) UDL gaat uiteindelijk over design. Design gaat fundamenteel over probleemoplossing. Instructional design gaat over hoe problemen opgelost kunnen worden door innovatieve ontwerpen. Volgens de auteur is het interessant om UDL te herzien als een product-ontwikkeling-interventie.
- 4) UDL gaat niet alleen over goed lesgeven. We moeten manieren vinden om implementatie van UDL te meten en te definiëren om te onderscheiden wanneer het geïmplementeerd is en wanneer niet.
- 5) UDL verschijnt niet natuurlijk. Leerkrachten implementeren UDL niet zonder te weten wat ze doen. UDL moet herkend worden als een vaardigheid die tijd vergt om ze te ontwikkelen.
- 6) Technologie is essentieel om UDL te implementeren. De reden waarom UDL vandaag mogelijk is en nog niet in de jaren '50-'70, is omdat digitale technologie hogere graden van flexibiliteit voorziet.
- 7) UDL gaat niet enkel over technologische aanpassingen. De relatie tussen UDL en aangepaste technologie is een punt van verwarring voor vele onderwijzers. Aangepaste technologie wordt vaak pas gegeven als redelijke aanpassing aan een individuele student. UDL is voor iedereen in die zin dat iedereen die aangepaste technologie nodig heeft deze ook krijgt.
- 8) Aanpassingen zijn goed voor het individu of de groep die deze aanpassing nodig heeft (bv. een hellend vlak voor rolstoelgebruikers). Daarnaast wordt duidelijk dat deze aanpassing ook handig is voor andere groepen (bv. voor moeders die een buggy voortduwen). Onderzoek moet nagaan of de aanpassing met succes de gewenste winsten bekomt in de doelgroep en of er bijkomende gunstige effecten zijn.
- 9) Er moet onderzocht worden hoe UDL de prestaties van leerlingen verbetert. UDL resultaten moeten focussen op voordelen die resulteren in toegankelijkheid en constant engagement.
- 10) UDL is veel complexer dan aanvankelijk gedacht. Het is tijd voor een nieuwe generatie van denken rond UDL. UDL definiëren als een subveld binnen instructional design zal een basiskennis voorzien die meer relevant is dan kijken vanuit het architectuurinzicht.

Bron:

Edyburn, D.L.(2010). Would you recognize universal design for learning if you saw it? Ten propositions for new directions for the second decade of UDL. Learning disability quarterly, 33, 33-41.

## Aankondigingen

- 27/01/2011: **Studiedag 'Klassewerk'** (Hogeschool Gent): <http://lera.hogent.be/actua/nieuws>
- 8-11/02/2011: **International Conference Universal Learning Design** (Brno, Tsjechië) <http://www.uld-conference.org/en>
- 16/03/2011: **'The real risk is doing nothing' - Supporting nursing and midwifery students with a disability in clinical practice** (AHEAD, Dublin, Ierland): <http://www.siho.be/files/nursingconferencedublin.pdf>

- 23/03/2011: **Workshopcyclus diversiteit hoger onderwijs: voorkennis** (VLOR) <http://www.vlor.be/evenement/workshopcyclus-diversiteit-hoger-onderwijs>
- 19/05/2011: **Workshopcyclus diversiteit hoger onderwijs: studievaardigheden** (VLOR) <http://www.vlor.be/evenement/workshopcyclus-diversiteit-hoger-onderwijs>
- 19-20/06/2011: **European/International First Year Experience (EFYE) – Rethinking the first year experiences**
- 29/06 – 1/07/2011: **3rd International Conference 'Education for All': Equal opportunities for students and graduates with disabilities** (Warschau, Polen): <http://www.disability.uw.edu.pl/index.php?lang=english>
- 5-6/07/2011: **The only disability in education is the reluctance to change: How do YOU make change happen?** (LINK-SIHO, Antwerpen) <http://www.siho.be/files/LINK%20EVITE%20-%20Paper%20Submission.pdf>
- 13-16/09/2011: **IAIE-conference: Cooperate, Innovate, Participate** (Copenhagen, Denmark) <http://www.eaie.org/copenhagen>
- Najaar 2011: **Workshopcyclus diversiteit hoger Onderwijs: socio-emotionele vaardigheden en inclusief hoger onderwijs** (VLOR) <http://www.vlor.be/evenement/workshopcyclus-diversiteit-hoger-onderwijs>

Organiseer jij binnenkort zelf een congres of studiedag over inclusief hoger onderwijs. Laat het weten via [info@siho.be](mailto:info@siho.be) en dan kondigen wij het aan in deze nieuwsbrief.

Het SIHO – januari 2011